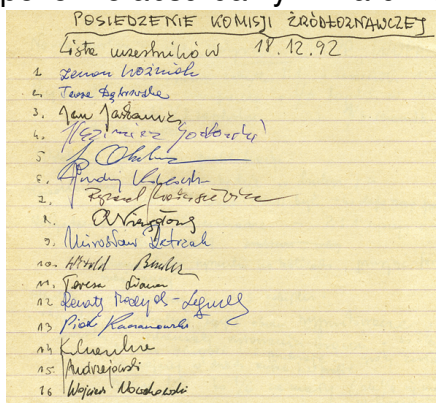

Seria wydawnicza *Monumenta Archaeologica Barbarica* W początkach lat 90-tych ubiegłego wieku Profesor Zenon Woźniak, ówczesny przewodniczący Komisji Źródłoznawczej Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych Polskiej Akademii Nauk, zainicjował dyskusję nad przygotowaniem nowoczesnego systemu opraco-wy-wania i publikowania materiałów z wielkich cmentarzysk z młodszego okresu przed-rzysm-kiego i okresu wpływów rzymskich z ziem polskich. Ziarno padło na podatny grunt i wkrótce w gronie uczestników kolejnych spotkań Sekcji Okresów Przedrzymskiego i Rzymskiego za-sady takie zostały sformułowane.

Profesor Woźniak rzucił wówczas pomysł – pozornie absurdalny w warunkach rodzącej się dopiero nowej rzeczywistości ekonomicznej

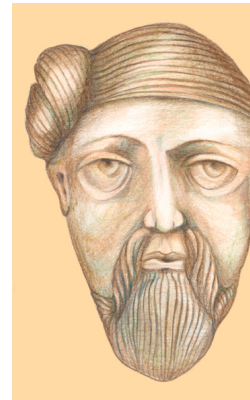
– zastosowania tych zasad w praktyce po-przez opracowanie i wydanie drukiem monografii kilku dużych nekropoli. Wiosną 1992 roku zaakceptowany został wybór pierwszych cmentarzysk i przyjęta nazwa serii, *Monumenta Archaeologica Barbarica*, zaproponowana przez Profesora Wojciecha Nowakowskiego. Postanowiono także, że przygotowywane prace spełniać muszą standard powszechnej dostępności w europejskim obiegu naukowym, a zatem publikowane być muszą w językach kongresowych. 18 grudnia 1992 roku na spotkaniu w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie zapadła ostateczna decyzja o rozpoczęciu formalnych starań o realizację tego projektu.

Od tej chwili Profesor Zenon Woźniak patronuje przedsięwzięciu, które przerosło już znacznie pierwotne, z obecnej perspektywy nader skromne zamiary. *Monumenta Archaeologica Barbarica* stały się przedsięwzięciem bez precedensu w polskiej archeologii późnej starożytności – do dzisiaj staraniem Komitetu Redakcyjnego opublikowano czternaście tomów przygotowanych według jednakowych zasad i wydrukowanych w podobnej szacie edytor-skiej, w których na ponad 3700 stronach opublikowanych zostało ok. 4430 zespołów grobowych. Cztery kolejne woluminy (Weklice, Opatów, Gronowo i Wyszembork) obejmujące łącznie niemal 1850 zespołów, są w końcowej fazie przygotowań do druku, zaawansowane są monografie dwóch cmentarzysk (Modła i Kołoząb) z ok. 740 zespołami, a opracowania trzech kolejnych nekropoli (Babi Dół-Borc, Gostkowo, Nowy Łowicz) z niemal 730 grobami ukończone zostaną w roku 2014.

Oczywiście, poszczególne tomy różnią się nieco od siebie, bowiem niepisaną kardynalną zasadą serii jest *logika i elastyczność* w stosowaniu zasad opisu i ilustracji materiałów archeologicznych. Metody te dostosowywane są do specyfiki poszczególnych stanowisk oraz charakteru dokumentacji i zabytków z nich pochodzących. Monografie publikowane w serii *Monumenta Archaeologica Barbarica* są opracowywane przez wybitnych znawców problematyki młodszego okresu przedrzymskiego

i okresu wpływów rzymskich al-bo też powstają pod ich bezpośrednią opieką merytoryczną i redakcyjną, co zapewnia poziom opracowań odpowiadający wysokim wymaganiom stawianym obecnie w Europie takim wydawnictwom.

Poszczególne publikacje uzyskują bardzo wysokie oceny zarówno merytoryczne jak i edytorskie, a ogromne znaczenie serii *Monumenta Archaeologica Barbarica* dla archeologii europejskiej, która w krótkim czasie uzyskała dostęp do znaczącej ilości nowocześnie opublikowanych materiałów archeologicznych, potwierdzają re-cenzje w specjalistycznych periodykach a także monografie cmentarzysk publikowane zgodnie z opracowanymi dla niej regułami.

Począwszy od tomu VIII serii *Monumenta Archaeologica Barbarica* (2001) jej symbolem – a później też elementem logotypu Fundacji – stała się jedna ze słynnych główek Germanów z włosami uplecionymi w charakterystyczny „węzeł swebski” (nodus Suebicus). Trzy takie główki zdobią ataszę brązowego rzymskiego kociołka, odkrytego w 2000 roku przez Dorotę Rudnicką z Muzeum Archeologicznego w Gdańsku na wielkim cmentarzysku w Czarnówku, w pow. lęborskim na Pomorzu, w grobie z 2. połowy II wieku n.e. (zob. *Monumenta Archaeologica Barbarica. Series Gemina I*).

Seria wydawnicza *Monumenta Archaeologica Barbarica. Series Gemina* W bliźniaczej serii publikować chcemy materiały pochodzące z mniejszych, czasem zniszczonych czy przebadanych tylko częściowo cmentarzysk, opracowane jednak zgodnie z zasadami przyjętymi w serii głównej. Znajdą w niej miejsce także poszerzone omówienia wyników badań specjalistycznych, rozbudowane analizy materiałów archeologicznych czy obrządku pogrzebowego bądź studia źródłoznawcze, związane z nekropolami prezentowanymi w serii głównej, a także zbiory prac poświęconych europejskiej archeologii późnej starożytności. Dotychczas ukazały się dwa tomy tej serii, o łącznej objętości 1268 stron.